

בנוכחות הילדים, בהנהגה מהתעללות ב" חיות. בדרך כלל הילדים מבקשים ממנו שיפסיק, שמעתי אבא שאומר לילדים: אם לא תכניסו מקל לעין של החיה סימן שאתם תינוקות, פחדנים, ולא גיבורים! מה שנותר לילדים המסכנים האלה זה לענות את החיות, כדי שאבא יהיה מרוצה והם יהיו גיבורים."

איציק הגיע לנהגות כשהיה בן 13. תחילה ביקר מדי יום. כשבגר וחיפש עבוי זה שתכניס דמיכיס, פנה למנהל הגן, וביקש להתקבל לעבודה בגן כמטפל בחיות. הוא נהג להיכנס לכולבי החיות, להאכיל אותן ולשחק איתן.

"אהבתי את הגיבון", הוא מספר, "הוא היה בודד בכלוב, ולא היה לו עם מי לשחק. הייתי כננס אלון כל יום ויושב איתו. בוקר אחד באתי להאכיל אותו, והוא קפץ עלי. חשבתי שזה דבר רגיל, עד לרגע שבו נעץ בי את שיניו. אז הבנתי שזו לא בדיחה. הגיבון כנראה השתגע, ומאז לא נכנסים אליו." אך איציק לא הפסיק לעבוד בגן, והוא ניכנס גם עתה לכולבים. אחרי שהתגייס לצבא הוא סופק את הגן בחופשות ומבקר את החיות עימן התיידד.

סיגריה בוערת

בפי הקוף

ני קורא למישטרה, אומר יע" קוב צ'קרו, אחד האחראים על הטיפול בחיות. אך עוד שהם באים, הם מתעללים במהרים ועוזבים. אין לי סמכות לעצור אותם, ואני לא יכול לחסום בפי ניהם את היציאה. מה יוצא מהם? המיש" טרה באה, לא מוצאת אף אחד, ואחרי כמה קריאות-שווא כאלה הם לא באים יותר לכאן."

הנהלת הגן מנסה להסביר למבקרים ש" אפשר להתנהג אחרת. היא בנתה כולב משותף לשועל ולכבש. "ללמדך, שאם שני אלה גרים יחד, הרי שגם אדם וחיה יכולים לחיות יחד", אומרת איילה, אחת הבערות העובדות בגן. החיות החביבות ביותר על איילה הם הנחשים. אותם היא מאכילה ומטפחת.

יש גם בקוצת אהדים לגן. האהדים מקבלים פינקס-הבר והם מוזמנים לאירועים שונים. יש ביניהם כאלה שמקבלים לידיהם את הגורים הצעירים, בשלב המהיכי הנקב מבקבוק כל ארבע שעות. בדרך כלל לוקחים עובדי הגן את הגורים הצעירים הביתה, אך כשרב מספר הוול" דות, הם מקשים גם את עזרת האהדים. וכשגודל גור, מציעים לאישים שונים: "תתרמו, ונקרא לגור על שמכם." בגן ישנה שימפנזה צעירה ונאה בשם אורנה, על שמה של השחקנית-הבמאית אורנה פורת. וטיגריס שובב הנקרא דן, על שמו של איש הטלוויזיה דן כנר.

שני שימפנזים יודעים להגן על עצמם. הם נוהגים להשליך גושי צואה יבשה על אלה המתנכלים להם. הם גם פוחחים בועקות מהרישות אוזניים, שמפחידות כל חבלן ומסיג'יגבול. אך באמצעי אחד קל לפתוח השימפנזים - עישון סיגריות. ואת זה מצמצים רבים מבאי הגן, שגנהים מסבל החיות. אל הכלוב נזרקה סיגריה בוערת. הקוף מנסה להכניסה לפיו, הוא שואף פעם אחר פעם, שוכח היכן הקצה הברזי וער ונכווה בשאיפה השנייה. ואמנם, שני השימפנזים סובלים מכוויות חמורות בפה, לשמחתם של המבקרים חובבי העיניים, שמספרים אחד כן: "איך סידרתי את ה" קוף! הוא עישן את הקצה הבעור! אהדר, לא!"

לפני כשנתיים היתה מכת גניבות בגן. קבוצת צעירים נהגו להיכנס פנימה ולגנוב חיות. את התוכי הנבון שהיה בכלוב הם צלו על אש, את השאירו את הכבש כי לא ערב לחיכם. את גור העופרים שי נולד חידש לפני כן נטלו עימם וקשרו אותו ליד הבית. למחרת עברה השמועה בשכונה: "יש האפלה, עושים קומז'יק עם בשר חי!" הדבר נודע לאחד מעובדי הגן והוא ניסה לבצע עיסקה - לקנות את העופר מידי הגנבים. אך הם השתמטו ממנו וחגגו את הגנבים. לא היו צינחונם בלילה, לאור המדורה.

בקשתם של בני מישפחת מרציאנו, להגן ביה את הגדרות, נועדה להגן על המבקר רים. אולם אם תמוש הבקשה היא תעזור לחיות להינצל מאכזריותו של האדם.

איתי להן את כל הטפסים, הן שמחו לעזור, ואפילו נסעו איתי לבנוקוק כדי לקנות חיתולים, תרופות, בקבוקים וכל מה ש" תינוקת קטנה צריכה."

השאר עבר באיטיות. הסתבר שחסרים כמה אישורים נוספים. ברע האחרון הורד אילן מהמטוס, מפני שלא היה לו אישור ממחלקת-ההגירה, אבל לא היה זה אלא עיכוב זמני.

ביום החמישי שעבר עשה אילן את דרכו במטוס של חברת סוויס-איר ארצה. מאיה-סופי לא עשתה בכלל בעיות. היא ממש תינוקת נהדרת, סיפר בגאווה. "היא שילשה הרבה והחלפתי לה. אבל כל הצוות במטוס היו ממש נהדרים ועזרו המון."

שני תינוקות בבית

בארץ, פרט לכל העיתונאים הצל"מים, המתינו לאילן אשתו ואביה. "הייתי כמו משוגעת מהרגע שאילן נסע לחו"ל", סיפרה אייתי, "כימעט לא ישנתי, יום לפני שהוא נסע התברר לי שאני ב"הריון, ועכשיו יהיו לנו שני תינוקות בבית. התינוקת השנייה תיוולד במאי, אבל לא נקרא לה מאיה. על השם מאיה החל"טתי אני. תמיד ידעתי שכשתיוולד לי תינוקת אקרא לה מאיה. היא יצאה מה" אריזה ראשונה, ולכן היא מאיה."

בזמן שאייתי המתנייה בבית, טרחה בני המישפחה למלא את חזרה של מאיה ב" דברים, הביאו מיטה וסלסלה לשכיבה, שמיכות, סדינים, חיתולים, בקבוקים, בגי" דים ותרופות.

"אילן צילצל אלי פעמיים מחו"ל", סיפ"רה אייתי בהתרגשות. "כל החברים שלי בעבודה עמדו עם. מצלצלים מחו"ל. אני בכלל הייתי המומה מכל העניין. בהתחלה לא ידעתי מה לחשוב. לא רציתי לדמיין לעצמי איך תיראה התינוקת. חשבתי על זה שהיא קמבודית, אבל מה זה משנה לכל הרוחות. היא תינוקת שיגעון. יש בהתחלה אני אספר לה שהיא מאומצת, ברגע שרק תתחיל להבין, וכשהיא תדע לקרוא, אראה לה את כל גורי העיתונים. גם אם הייתי מאמצת ילדה מכאן, הייתי עושה אותו הדבר."

"כשראיתי את אילן יורד מהמטוס לא ידעתי למה לצפות. נדהמתי. לא ידעתי איך להתניח אליה. אבל ברגע שהחוקתי אותה בידיים היא הסתכלה עלי, זה היה הטוף שלי. מאז אני מתה עליה, והיא מחייכת כשהיא רואה אותי."

בעזרת המישפחה והידידים מטופלת מאיה היטב. רופא חלונני בשם חיים קנת החליט לקחת את הקמבודית הקטנה תחת חסותו, והוא בודק אותה יום יום ללא תמורה.

ביתניים, מישקלה 4.900 גרם ואורכה 58 סנטימטר, היא סבלה משעורה בעין ומ" שילשולים, אבל היא מבריא והולכת. אתמול הייתי איתה בבית-החולים, ל"פרה אייתי. "הלכתי לעשות בדיקות, ו" פיתאום שמעתי אותה בוכה. באותו רגע לא עניין אותי שום דבר, אפילו לא דפ"י קות-הלב של התינוק שלי בבטן. רק רציתי לצאת החוצה אל מאיה. כל החברים שלי מתפעלים ממנה, רוצים לעזור, מתפעלים איך הצלחנו, ויש כאלה שחושבים גם כן לאמץ ילד קמבודי.

יאריה יסמין

סופי הוא השם שניתן למאה על" ידי שתי המספלות השווייציות, שכן היא הגיעה בלי מיסמכים. מאיה הוא שם ה" מתאים גם לאגס סקא, שפירושו אגס ה" בדולה.

במדינה

הקמת המחנה היתה מלווה בחששות הדדיים רבים. היו קיימים הבדלים ניכרים של גישה וטמפרמנט בין המרכיבים ה" שונים וראשיהם. ובעיקר: היו קיימים הבדלים אידיאולוגיים. מוקד היה סוציא" ליסטי. תנועת העולם הזה - כוח חדש היתה תנועה פלורליסטית שכללה ליברלים וסוציאליסטים. חסדי לובה אליאב היו סוציאלידמוקרטים. הפנתרים היו בלי הג" דרה רעיונית. המחנה הצטרפו גם אישים רבים, בעלי השקפות שונות, שזכו בכינוי "צ'כוסלובאקים" - מכיוון שלא היו לא "צ'כים" (אנשי מוקד) ולא "סלובאקים" (אנשי העולם הזה - כוח חדש).

אחרי החריקות. אחרי החריקות ה" ראשונות, נסתבר לאנשי המחנה, אולי להפתעתם, כי להבדלי ה"איזמים" אין כל חשיבות מעשית. המחנה קבע לעצמו מצע מפורט ומרחיק-לכת, שנתקבל על דעת כל חבריו. סיעותיו כבנסט ובסתדרות עבדו היטב, בהארמוניה שאינה רגילה גם בקרב סיעות ותיקות. כאשר התעוררו חילוקי" דיעות, הם לא היו על פי החלוקה בין ה"מרכיבים" הוותיקים. נוצרו בשל"י "שמאל" ו"ימין" שמשכו אהדים מכל ה" תנועות הקודמות.

מציאות זו דחפה את המרכיבים לכנס תא ועידת-האחדות. היו לכך כמה סיבות: • ההרגשה שכל המיסגרות הקודמות איבדו את תוכנן עם הקמת המחנה.

בגין במשך 30 שנה, ושהבינו עתה ל" ראשונה את המשמעות של קו הליכוד. • הציבור הערבי בישראל, שכל שאר המיפלות הציוניות נפלטו מתוכו, ביגלל השלמתן עם הקיפוח המתמשך של ה" ערבים במדינה, ויחסן לבעייה הפלסטינית. התלוצץ אחד מראשי התנועה המאוחדת החדשה: "זאת היתה התקפה מרחבית!"

עיתונות

אוטובוס הדמים הראשון

דן אלמגור בוחן פרשה היסטורית מפעירה, ע" רקע מאורעות אקטואליים

דן אלמגור, בעל מדור במוסף השבועי של ידיעות אחרונות, סטה השבוע ממינ" הגן, לגרום עונג לקוראיו - המדור נקרא עונג שבת - והחליט להטרידם ולייסרם. הסיבה: הוא עצמו היה מוטרד ומייסר, בשאלה שנראתה לו חשובה ואקטואלית. כתב אלמגור בפתח מדורו: "בעיצומו של השבוע הסוער, שבו היתה היסטוריות, העברית בארץ גדושה בתגובות היסטוריות, בפרוזה, בחרוזי מקאמה ובאנגלית, על ה" דברים שאמר ראש עיריית שכם, בתשובה לשאלותיו של האלוף הישראלי, נקלע לידי ספר חדש ומהדור, שיצא לאור בארץ

חברי הנהגת שלי"י בוועידת האיחוד * תחילה פדריצה, עכשיו תנועה

לפני חודשים אחדים. שם הספר: לכבוש את ההר. כותרת המישינה שלו: ספר שלמה בן יוסף. הוסיף אלמגור וחשף בפני קוראיו זיכ" רונות-ילדות שלו: "שמו של בן יוסף היה מוכר לי, כלכל בני גילי, עוד מילדות, ומני אז עוררה בי הזכרת השם הזה צמר" מורת. כימעט תמיד נילוה אליו התואר "עולה הגרודם הראשון", שהוסיף רטט על רטט."

כאשר ניתלה בן יוסף על-ידי הבריטים, ביוני 1938, היה אלמגור בן שלוש. "כמה שנים אחר כך", כתב אלמגור במדורו, "נזכר שלמה בן יוסף תמיד כגיבור וכ" קדוש. הוא היה חלק בלתי-נפרד מן האגדה שעליה הונכנו".

אוטובוס הבוקר. כשהחל אלמגור לעלעל בספר, גילה כי זוהי הוצאה חדשה ומפוארת של חוברת משוכללת, שיצאה במחצתת זמן לא רב אחרי תלייתו של בן יוסף, לפני כ" 40 שנה. כששקע בקרי" אלו גילה, כי סיפור הגבורה המקודש, שליוו חונן, כמו רבים אחרים בארץ, מעורר, אטוסיאציות מיידיות לפרשיות אקטואליות כואבות באמת."

ראשיתו של הסיפור בימי המרד הערבי של 9-1936, שהיה מכוזב בפני בני ה" יישוב היהודי בארץ בשם "מאורעות" אחרי רצח של המישה יהודים בכביש עכו-צפת, החליטו שלושה צעירים משלוחת בית צ"ר שבראשיה, לקחת נקם על ה" מעשה. הם נחרו להתקף את האוטובוס הנוסע מדי בוקר מטבריה לצפת. בהרנו (המשך בעמוד 50)

• הצטרפות אנשים רבים, שלא היו חברי המרכיבים הקודמים, ושהגדירו את עצמם כאנשי שלי"י בלבד.

• הרצון לכונן דמוקרטיה מלאה ב" תנועה, שלא היתה אפשרית כל עוד היתה זאת פדריצה שנוהלה בידי שליחיה-מרכי" בים.

• הרצון לכונן מיסגרת תנועתית, שבה אפשר יהיה לפתור בצורה נאותה בעיות פנימיות, כגון הוויכוח על המשך הרוטציה בכנסת, אחרי שלובה אליאב פינה את מקומו בכנסת לאורי אבנרי.

התקפה מרחבית. בשעה 8 בערב, ביום השישי, פתח יותר מהנהלה, ד"ר יעקוב ארנון, מי שהיה בעבר מנכ"ל מישרד-האוצר, את הוועידה. באותו רגע קמה תנועת שלי"י המאוחדת. שעה לפני כן התפרקו רשמית כל התנועות הקודמות. התקנון החדש של שלי"י קובע כי "שלי"י היא תנועה פלורליסטית... המאגדת בתוכה בעלי השקפות-עולם שונות, וביכולם סו" ציאליסטים, ליברלים ודיקלים, המאחדים במעשה המדיני והחברתי..."

סופי הוא השם שניתן למאה על" ידי שתי המספלות השווייציות, שכן היא הגיעה בלי מיסמכים. מאיה הוא שם ה" מתאים גם לאגס סקא, שפירושו אגס ה" בדולה.